

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1929/24-E
Sp. zn. ČŠIE-S-318/24-E

Název	Základní škola Březová nad Svitavou, okres Svitavy
Sídlo	Moravské náměstí 15, 569 02 Březová nad Svitavou
E-mail	reditel@zsbrezova.cz
IČO	62 032 259
Identifikátor	600 100 642
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bohuslava Zelená
Zřizovatel	obec Březová nad Svitavou
Místo inspekční činnosti	Moravské náměstí 15, Březová nad Svitavou
Inspekční činnost na místě	14., 15. a 18. 11. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola Březová nad Svitavou, okres Svitavy (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

V základní škole se v době inspekční činnosti vzdělávalo v 9 třídách 153 žáků (kapacita 240) ve všech devíti ročnících. Škola evidovala 23 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jednoho žáka s odlišným mateřským jazykem. Výuka je vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Otevřená budoucnost*.

Zájmové vzdělávání ve školní družině je vedeno podle *Školního vzdělávacího programu pro školní družinu*. Nejvyšší povolený počet žáků 50 byl přihlášenými žáky ve dvou odděleních naplněn. Činnost probíhala v ranních i odpoledních hodinách.

Stravování pro žáky a zaměstnance je zajištěno v budově školy ve školní jídelně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka je dlouholetou učitelkou a řídící pracovnící školy. Postupně naplňuje představu o směřování školy a vizi jejího rozvoje. Trvale usiluje o zlepšování činnosti školy, jejích procesů, dbá na systematické prohlubování profesních dovedností, znalostí a kompetencí učitelů. Úspěšně se zaměřuje především na pracovní a personální podmínky, maximální kvalifikovanost a aprobovanost učitelů. Své schopnosti velmi dobře uplatňuje v oblastech kontroly a organizování činnosti, včetně přípravy a realizace projektů, zaměřených na propojení s veřejným životem, z nichž jsou získávány další finanční prostředky pro zkvalitňování vzdělávacího procesu. Zavedený kontrolní systém je však méně efektivní v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, a to směrem k nadaným žákům formou rozvíjejících aktivit. Pravidelná hospitační činnost a její výsledky jsou projednávány na pedagogických radách, přenos dalších informací probíhá i individuálně. Část pravomocí zejména administrativního charakteru přenesla ředitelka na svoji zástupkyni. Přístup vedení školy napomáhá k vytváření příznivé atmosféry pro vzdělávání. Na kvalitě výuky se pozitivně odráží aktivní zájem učitelů o další vzdělávání, které ředitelka výrazně podporuje v různých oblastech formou prezenční, webinářů i výjezdních vzdělávacích aktivit.

Školní poradenské pracoviště tvoří ředitelka školy, výchovný poradce, školní metodička prevence, školní psycholožka a speciální pedagožka. Jejich účelná spolupráce umožňuje předcházet nežádoucím projevům v chování žáků. Ve spolupráci s třídními učiteli jsou vzniklé aktuální situace důsledně řešeny a v případě nutnosti aplikována výchovná opatření. Škola v oblasti prevence spolupracuje s odbornými pracovišti a dalšími institucemi. Témata týkající se soužití žáků v kolektivu jsou zařazována do předmětů a projektů školy. Klima ve třídách sledují zejména třídní učitelé, problematikou vztahů se zabývají v třídnických hodinách a v předmětu občanská výchova, kde jsou posilovány hlavně občanské a komunikativní kompetence žáků. Sociální vztahy ve třídách jsou také ověřovány vnějším testováním ve spolupráci s poradnou. Výchovný poradce získává od žáků při návštěvě školy informace o jejich dalším vzdělávání.

Od minulé inspekční činnosti proběhla celková rekonstrukce cvičné kuchyně a sociálního zařízení ve škole na bezbariérové, nově byla vybudována moderní dílna a odborná učebna hudební výchovy s vybavením. Pro zábavné procvičování učiva formou didaktických her a zkvalitnění výchovy ve volném čase byly zakoupeny interaktivní tabule do školní družiny a upravena venkovní učebna na školní zahradě. Didaktické pomůcky jsou doplňovány průběžně za významné podpory zřizovatele, a napomáhají tak využívání inovativních prvků ve vzdělávání. Výzdoba tříd je tvořena názornými didaktickými materiály a výtvarnými pracemi žáků všech ročníků, což podporuje rozvoj sebehodnocení a vrstevnického hodnocení.

V obou samostatných hernách školní družiny byla účelně vytvořená různá herní a pracovní místa, jejich prostředí je nadále příjemné a esteticky podnětné. Poměrně náročné je udržovat stálý dohled nad žáky v členitém prostoru obou heren a přilehlých chodbách. Příležitostí pro zlepšení vymezeného prostoru malé školní zahrady je doplnění herních prvků a odpočinkových míst.

Ředitelka školy si ponechala kompetence k řízení školní družiny. Pro cílenější a účelnější řešení provozních a pedagogických záležitostí pracoviště je vhodné promyslet zavedení funkce vedoucí vychovatelky. Nastavený kontrolní systém zájmového vzdělávání je funkční pouze částečně. V průběhu inspekční činnosti byly provedeny formální úpravy a aktualizace dokumentů. Vychovatelky vzájemně dobře spolupracují a postupně rozvíjejí výchovně vzdělávací proces.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka na prvním stupni probíhala ve třídách s menším počtem žáků. Práce žáků v hodinách měla různou úroveň v závislosti na složení žákovského kolektivu a metodických zkušenostech učitelek. Úvodní motivace k učení nebyla častá, v několika hodinách byla promyšlená a žáky vedla k pozorné práci. Zatím není zcela zautomatizováno stanovení výukových cílů v úvodní části hodiny a tím i účelného vyhodnocení na jejím konci. Nabízející se situace pro rozvoj postojů žáků nebyly většinou využity. Jednotlivé činnosti na sebe plynule navazovaly bez časových prodlev. Převažovalo frontální vedení hodin a smysluplná samostatná práce žáků. Jen občas byly vytvářeny příležitosti pro účelnou spolupráci žáků ve dvojicích nebo skupinách. Cíleně a promyšleně byly kooperativní činnosti zařazovány pouze v hodině tělesné výchovy. Většinou nebyly využity příležitosti k řešení problémové úlohy, které by žáky vedly k logickému myšlení, hledání různých řešení i vyjadřování postřehů a myšlenek. Většina žáků plnila stejné typy úloh ve stejném rozsahu a se stejnou obtížností. Pokud činnost trvala déle, např. řízený rozhovor nebo práce jednoho žáka u tabule, ostatní žáci ztráceli pozornost. Žáci měli zautomatizované učební návyky, přesto byla v průběhu výuky věnována menší pozornost usměrňování např. sezení žáků v lavici, úchopu psacího náčiní i úpravě pracovní plochy. Pohybové aktivity nebo krátké relaxační chvíle nebyly uplatňovány. Pro zlepšování komunikačních dovedností mladších žáků je vhodné častěji zařazovat artikulační cvičení, písně, říkadla nebo krátká vyprávění. Většinou učitelky použily didaktickou techniku pro vizualizaci učiva nebo pro snadnější orientaci žáků v textu, jen občas s ní krátce pracovali žáci. Běžná byla práce s učebnicí, pracovními sešity nebo listy. Názorné pomůcky byly využívány v různé míře. Pozitivní ve výuce anglického jazyka byla komunikace učitelky se žáky pouze v daném jazyce. To přirozeně a účelně podporovalo snadnější zapamatování slovní zásoby a cizojazyčnou vzájemnou komunikaci. Zatím se v praxi příliš neprojevila formativní zpětná vazba ze strany učitelů (pokrok žáků i potřeby jejich dalšího rozvoje). Méně času bylo věnováno ověření pochopení učiva a také k sebehodnocení byli žáci vedeni jen v malé míře a pouze v některých hodinách. O žácích se speciálními vzdělávacími potřebami byli vyučující informováni. Zapojení asistentek pedagoga do výuky a jejich spolupráce s učitelkou měly různou úroveň.

Hodiny na druhém stupni také vykazovaly celou řadu společných znaků. Učitelé byli vždy na výuku připraveni, obsah hodin a plánované metody či formy byly promyšlené. Převažovala frontální výuka s využitím metody řízeného rozhovoru se žáky. Pozitivním zjištěním bylo to, že učitelé uměli motivovat k odpovědi vhodnou formou doplňujících otázek a poskytovali účelnou zpětnou vazbu k jejich učení pomocí pochvaly. Čas hodin byl využit beze zbytku, v některých případech tak, že nezbyval prostor pro hodnocení,

sebehodnocení nebo vrstevnické hodnocení. Atmosféra v hodinách byla klidná, učitelé vedli žáky k tomu, že mohou bez obav reagovat a obhajovat své odpovědi. Žáci dodržovali nastavená pravidla, v hodinách se neobjevily kázeňské problémy. Ve výuce většinou chyběla cílená diferenciací náročnosti úkolů, zejména směrem k podpoře nadaných žáků ve formě úloh vyšší úrovně. Většinou byla sledována pomoc žákům pomalejším, se slabším učebním potenciálem. Jednotlivě byly zaznamenány prvky diskuze, podpory kritického myšlení i vhodného využití výukových digitálních nástrojů (např. aplikace *wordwall*). Ojedinele byla zaznamenána i práce s dalšími zdroji informací. Rozdílnost přístupů k uvedeným metodám je dána zkušeností učitelů a pro zlepšení stavu je příležitostí využívat např. vzájemné hospitace. Učitelé uměli v průběhu hodin získávat zpětnou vazbu od žáků, nicméně závěry hodin velmi málo využívali ke shrnutí a sebehodnocení žáků k jejich vlastnímu učebnímu pokroku. Někdy byli v závěrech hodin žáci vyzváni k vyjádření pocitu spokojenosti s průběhem výuky (semafor), ale učitelé jen v malé míře ověřovali důvod.

Průběh činností ve školní družině odpovídal cílům zájmového vzdělávání a obsahově dále rozvíjí učivo základní školy. K jejich naplňování nadále přispívá vstřícný přístup vychovatelek, podpora osobnostně sociálních vztahů. Žáci měli po dopoledním vyučování dostatek času pro odpočinek, rozvoj nadání při různých činnostech i hru podle vlastního výběru. Řízené činnosti vhodně doplňují vycházky do okolí školy a různé pohybové hry venku. Námetry činností, tematické oslavy a další organizované aktivity přispívají ke smysluplnému trávení volného času žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola sleduje a vyhodnocuje průběžné i celkové výsledky žáků. Ročníkové výsledky žáků jsou velmi dobré, za poslední školní rok 2023/2024 bylo příznivým zjištěním vysoké procento žáků s vyznamenáním. Na prvním stupni jsou vyznamenáni žáci odrazem motivačního charakteru ročníkového hodnocení (téměř 75 % žáků), na druhém stupni i velmi dobrou úroveň znalostí a dovedností nadaných žáků (téměř 30 %). Žáci hodnocení stupněm nedostatečný jsou na konci školního roku spíše výjimkou.

Absence žáků je spíše nízká, neomluvené hodiny se týkají pouze převážně jednotlivců. Množství kázeňských opatření není velké, což potvrzuje dobré nastavení preventivních aktivit školy. Několik žáků škola vhodně podporuje slovním hodnocením. Žáci se průběžně seznamují se zásadami finanční gramotnosti formou programu *Bankéři do škol*, pravidelná pozornost je věnována základům primární prevence v programu *Memento* a komunitnímu soužití v projektu *Pomáháme si* a soužití s obcí je zároveň posilováno ve *Dni otevřených dveří* s bohatým programem. Výchovné působení na žáky prvního i druhého stupně je posilováno projektem *Etiketa*.

Výsledky vzdělávání škola prezentuje na webových stránkách nebo prostřednictvím výroční zprávy o činnosti školy. Výroční zpráva má velmi dobrou vypovídací hodnotu, obsahuje hodnotící části, kterými škola smysluplně prezentuje úspěchy i příležitosti k rozvoji. Pozitivním zjištěním je skutečnost, že škola ověřuje úspěšnost žáků nejen prostřednictvím ročníkových hodnocení nebo jejich výsledky v soutěžích a projektech, ale také externím testováním znalostí a dovedností žáků.

Závěry

Vývoj školy

- Rekonstrukce cvičné kuchyně pro žáky, jejího vybavení a oprava sociálního zařízení se zřízením bezbariérových přístupů,
- vybudování plně vybavené školní dílny a odborné pracovny pro hudební výchovu včetně nákupu hudebních nástrojů,
- počet žáků se od minulé inspekční činnosti snížil.

Silné stránky

- Ředitelka klade důraz na stabilitu, aprobovanost a kvalifikovanost učitelů a vytváření vhodných podmínek pro jejich práci (2.3),
- vedení školy usiluje o optimální materiální podmínky vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání (2.4).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Častá absence zhodnocení splnění stanovených cílů a uzavření hodin se zapojením a zpětnou vazbou od žáků (4.1),
- nízká míra práce s informacemi a jejich zdroji ve výuce (4.2),
- malá diferenciací výuky vzhledem k žákům celého spektra nadání a potřeb, nízká četnost zařazování formativního hodnocení, sebehodnocení nebo vrstevnického hodnocení (4.3).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se na formativní hodnocení, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků a strukturu závěrů hodin, motivovat pedagogické pracovníky k vyhledávání a vhodné podpoře nadaných žáků a žáků s hlubším zájmem o předmět,
- zařadit vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky zaměřené na metody a formy práce a jejich následné využívání, oblast formativního hodnocení a práci s heterogenní třídou s důrazem na nadané žáky a práci s více zdroji,
- využívat ve větší míře sdílení pedagogických postupů napříč předměty pro podporu rozvoje profesních kompetencí učitelů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně

informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 14. 11. 2024
2. Výroční zpráva za školní rok 2023/2024
3. Školní vzdělávací program *Otevřená budoucnost* s platností od 1. 9. 2023
4. Školní vzdělávací program školní družiny s platností od 1. 9. 2015
5. Školní matrika žáků, školní rok 2024/2025 (výběr)
6. Rozvrhy hodin tříd pro školní rok 2024/2025
7. Školní řád s platností od 1. 9. 2024
8. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2024
9. Třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině pro školní rok 2024/2025
10. Záznamy z jednání pedagogické rady za školní roky 2023/2024 a 2024/2025
11. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáka s odlišným mateřským jazykem, školní rok 2024/2025
12. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2024/2025

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jarmila Jašková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Mgr. Martin Valášek, školní inspektor

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka

11. 12. 2024